

Inovace bakalářského studijního oboru Aplikovaná chemie

<http://aplchem.upol.cz>

CZ.1.07/2.2.00/15.0247

Tento projekt je spolufinancován
Evropským sociálním fondem a státním
rozpočtem České republiky.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

OKRESNÍ HOSPODÁŘSKÁ
KOMORA OLOMOUČ

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

9. přednáška

Normy ISO 9001, ISO 14001 a OHSAS 18001

Doc. RNDr. Jiří Šimek, CSc.

ISO NORMY

Akreditace zkušebních a zdravotnických laboratoří.

Mezinárodní spolupráce a vzájemné uznávání výsledku ve zkušebnictví.

Mezinárodní normy pro zkušební a zdravotnické laboratoře a jejich cíl.

ISO NORMY

Normy ISO jsou normy Mezinárodní organizace pro standardizaci (**I**nternational **S**tandard **O**rganisation), které jednotlivé státy přebírají do národní "technické legislativy". Normy označené ISO 9001 (obecné značení bez lokálního určení) nebo ČSN EN ISO 14001 (norma přebraná do české legislativy) nebo DIN EN ISO 9001 (norma přebraná do německé legislativy) mají zcela shodné znění a požadavky, což znamená, že certifikát má mezinárodní platnost; jinými slovy, firma, která obdrží certifikát v jedné zemi, nemusí prokazovat znovu svoji způsobilost plnění požadavků takové normy v zemi jiné. Norma i certifikát mají mezinárodní platnost.

ISO NORMY

Pod pojmem ISO se může skrývat zavedení systému řízení společnosti dle některé systémové normy ([ISO 9001](#), [ISO 14001](#), [OHSAS 18001](#)) nejčastěji se můžete s tímto termínem setkat v souvislosti s pojmem managementu kvality.

Základní normou, podle jejíchž požadavků je systém zaváděn a následně certifikován je norma [ISO 9001](#).

ISO NORMY

Na tuto normu navazuje řada dalších oborových norem, které mají podobné základy jako [ISO 9001](#), jsou však přizpůsobeny požadavkům v konkrétní oblasti podnikání (např. [ISO 15189 – způsobilost zdravotnických laboratoří](#), [ISO 17025 - Posuzování shody - všeobecné požadavky na způsobilost zkušebních a kalibračních laboratoří](#));

Charakteristika jednotlivých ISO norem

Norma ISO 9001 vydaná v ČR jako **ČSN EN ISO 9001:20xx** řeší systém managementu kvality procesním přístupem. Uplatnění tohoto přístupu je základní nutností u všech organizací, které mají systém zaveden a následně certifikován. Mezi základní požadavky patří i neustálé zlepšování a spokojenost zákazníka. Pomůže organizaci identifikovat a uspořádat všechny činnosti v organizaci, stanovit jasné pravomoci a odpovědnosti za řízení těchto činností a k přispívá k celkovému zprůhlednění fungování organizace.

Charakteristika jednotlivých ISO norem

- **Mezi přínosy zavedeného systému dle ISO 9001 především patří:**
- celkové posílení stávajícího systému managementu organizace.
- zvýšení konkurenceschopnosti.
- plnění požadavků zákazníků a zvyšování jejich spokojenosti.
- zvýšení hodnoty organizace.
- zlepšení image organizace.
- snížení organizačních nákladů.
- lepší úspěšnost ve výběrových řízeních.
- zvýšení podnikatelských možností.
- efektivnější alokace zdrojů.
- aplikace principu neustálého zlepšování.
- podstatné snížení reklamací a nákladů plynoucích ze zjištěných neshod.
- zvýšená ochrana dat a informací.
- lepší interní komunikace.
- zvýšení spokojenosti zaměstnanců.

Charakteristika jednotlivých ISO norem

Mezinárodní norma ISO 14001 specifikuje požadavky na systém environmentálního managementu (EMS). Základním záměrem normy vydaná v ČR jako **ČSN EN ISO 14001:20xx** je podpora ochrany životního prostředí a prevence jeho znečišťování. Norma nestanovuje žádné absolutní požadavky na environmentální chování organizace, klade však důraz na dodržování legislativních požadavků týkajících se jednotlivých složek životního prostředí (voda, vzduch, půda, odpady, atd.).

Charakteristika jednotlivých ISO norem

- **Zavedení takového environmentálního SJ do filosofie firmy především přináší:**
- jistotu dodržování legislativních požadavků v oblasti životního prostředí a tím i snížení rizika případné pokuty státní autoritou
- celkové posílení stávajícího systému managementu organizace
- hospodárnějším využíváním surovin, energií, dalších zdrojů
- snížení rizika environmentálních nehod a havarijních stavů, za než podnik nese odpovědnost
- zvýšení podnikatelské důvěryhodnosti pro partnery, investory, peněžní ústavy, pojišťovny, veřejnou správu i širokou veřejnost
- snazší získání povolení a licencí
- získání konkurenční výhody především v oblasti státních zakázek
- zavedení pořádku (zejména v provozu, v dokumentaci, v organizační struktuře a v environmentálních odpovědnostech).

Charakteristika jednotlivých ISO norem

OHSAS 18001 nebyla v době svého zrodu považována za normu, spíše za specifikaci, která byla mezinárodně uznávaná jako prostředek pro posuzování **systemů managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci** (BOZP). Byla vyvinuta v reakci na naléhavý požadavek organizací, podle které by jejich systémy managementu BOZP mohly být posuzovány a certifikovány. Základním principem je identifikace všech možných rizik na pracovištích a jejich efektivní řízení tak, aby bylo minimalizováno možné poškození zdraví zaměstnanců.

Charakteristika jednotlivých ISO norem

- **Za přínosy pro firmu jako důsledek zavedení této specifikace se považují:**
- prokázání plnění legislativy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
- zlepšení image organizace.
- systematická minimalizace rizik, resp. nebezpečí, které ohrožují bezpečnost a zdraví všech osob ovlivňovaných činnostmi, výrobky nebo službami organizace.
- omezení výskytu nemocí z povolání a pracovních úrazů.
- možné snížení nákladů spojených s nehodami na pracovišti.
- zlepšení vztahů se zaměstnanci, veřejností a orgány státní správy.
- úspory na případných pokutách za nedodržení legislativních požadavků

Charakteristika jednotlivých ISO norem

- K 1. 7. 2007 vyšla v anglickém originálu nová verze OHSAS 18001, která již byla přijata v České republice jako systémová norma **ČSN OHSAS 18001:2008**.

Charakteristika jednotlivých ISO norem

- **Nová verze OHSAS 18001 se oproti předchozí liší zejména v následujících bodech:**
- používá termíny shodné s termíny v ostatních systémových normách, některé definice byly aktualizovány
- byla přidána nová část ohledně Hodnocení souladu s právními a jinými požadavky, které se na organizaci vztahují vzhledem k jejím bezpečnostním rizikům
- do posuzování nebezpečí, stanovování rizik a určení řídicích postupů je nyní zahrnut lidský faktor (chování, schopnosti, ap.) nejen zaměstnanců vlastních, ale i ostatních zainteresovaných stran
- jsou kladeny vyšší nároky na spoluúčast zaměstnanců při řízení BOZP
- zpřísňuje požadavky na vyšetřování nežádoucích událostí – nehod a skoronehod (úrazů, zahoření až požárů, havárií)
- přizpůsobení vstupů a výstupů Přezkoumání vedením požadavkům ostatních systémových norem.

Děkuji za pozornost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace bakalářského studijního oboru Aplikovaná chemie